

V Praze 23. března 2020
Čj.: 176 /20

Stanovisko

**k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí,
ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony**

I. Úvod

Návrh změny zákona zasahuje do následujících oblastí:

- zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, kdy nová úprava přiznává těmto zařízením vyšší příspěvek a poněkud upravuje pravidla, s důsledkem, že by – možná, snad, za určitých okolností – zařízení nemusela žádat o zvláštní dodatečné finanční prostředky pro zajištění provozu;
- navýšení státního příspěvku na výkon pěstounské péče, změny pravidel souvisejících s výkonem pěstounské péče,
- zvýšení dávek pěstounské péče,
- zaopatření mladých dospělých po odchodu z náhradní rodinné nebo ústavní péče - zakotvení nároku na opakovaný zaopatřovací příspěvek pro tyto zletilé nezaopatřené děti ve výši 15 000 Kč měsíčně a další změny,
- omezení umístování dětí do dětských domovů do 3 let ze sociálních důvodů.

II. Připomínky a návrhy změn

Úvodní shrnutí

V úvodu závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (zprávy RIA) se tvrdí, že změny zákona č. 359/199 Sb. jsou implementací práva EU, a současně že úprava nejde nad rámec požadavků stanovených předpisem EU. Nelze zjistit, ani ze zprávy RIA a patrně ani z důvodové zprávy, jaký konkrétní právní předpis EU je tímto zákonem implementován. Na tento předpis není odkaz. **Nelze ověřit, o implementaci jakého právního předpisu EU se jedná; o tom, zdali se vůbec jedná o implementaci určitého právního předpisu EU, tak jak je běžně chápána, lze pochybovat.**

Okrajovým, ale pro mnohé zprávy RIA typickým problémem je uvádění dopadů v úvodu, které jsou nejen obtížně prokazatelné, ale ani se jimi zpráva RIA dále vůbec nebo téměř vůbec nezabývá a pro danou problematiku zpravidla nejsou relevantní. V tomto případě se jedná o tvrzení o dopadech na konkurenceschopnost ČR zvýšením kvalifikace dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí (při jejich počtu je dopad na konkurenceschopnost státu nezměřitelný a nelze o něm vůbec smysluplně uvažovat) a tvrzení o dopadech na podnikatelské prostředí prostřednictvím vyšší koupěschopnosti pěstounů a mladých dospělých odcházejících z náhradní péče – výhrada je stejná jako výše, tato úvaha v rozměrech ekonomiky ČR nedává smysl.

Vymezení problému

Situace v oblastech, jimiž se návrh zákona zabývá, je popsána velice rozsáhle a je doprovázena velkým množstvím dat, informací a některými odkazy. **Klíčové informace či interpretace dat a zjištění**, nutné pro pochopení problému, proč je nějaká skutečnost problémem, jak rozsáhlým, komu je problém způsobován a jaký je mechanismus vzniku problému, **však v mnoha případech chybí**. Jedná se tak spíše o obecný popis témat péstounské péče, náhradní péče a jejich okolností, než o skutečný popis problémů. V některých případech lze z poskytnutých informací při určité snaze problémy odvodit či přinejmenším konstruovat individuální představu čtenáře o tom, co je asi problémem, v některých případech to však možné není. I pokud je problém skutečně uveden, zpravidla chybí vysvětlení či rozbor jeho příčin a nelze tak nejen ověřit, ale ani spekulativně uvažovat o tom, zdali navržená opatření přispějí k řešení problému (jeho příčin) či nikoliv, nebo zdali by nebylo možné volit jiná řešení, apod.

I když se RIA odkazuje na různé odborné studie a obecné dopady (např. nižší skóre v oblasti kognitivního vývoje dětí v ústavní péči), chybí celková syntéza problému a především konkrétní vyhodnocení dopadů současného způsobu poskytování služeb na děti v ČR, na jejich další vývoj a uplatnění v dospělém životě. Chybí také zhodnocení problémů vzhledem k celospolečenským dopadům. Zpráva Evropské komise Country Report Czechia 2020 (SWD(2020) 502 final) uvádí, že Česko patří mezi země s nejvyšším počtem dětí v institucionální péči a mezi několik málo zemí, které umísťují do ústavní péče i velmi malé děti. Chybí také analýza fungování a efektivity podpůrných služeb pro rodiny, tj. záležitost, kterou výše uvedená zpráva uvádí jako oblast, na kterou by se Česko mělo zaměřit. Chybí srovnání se situací v zahraničí. Chybí analýza preventivních opatření s cílem omezit umístování dětí do ústavní péče. V některých případech jsou informace uváděny dále v textu, ale nesystematicky, je třeba je pracně dohledávat. Stručné, zacílené, konkrétní informace o příčinách jevů, na které popis problémů či další text odkazuje, by rozhodně porozumění problematice prospěly, a naopak v mnoha případech je vhodné zkrácení textu, pokud s daným problémem souvisí jen okrajově či nepřímo a nepřináší novou informaci o povaze a příčinách.

V několika případech se přímo nabízí otázka, zdali byla vypracována **ex-post RIA**; pokud byla, kde jsou její výsledky, a pokud nebyla, proč nebyla! Jedná se například o novely zákona od 1. 1. 2013, resp. od 1. 1. 2018, jimiž se zvyšovaly dávky péstounské péče (nebo některé jejich kategorie), dále zavedení systému „doprovázení osob pečujících a osob v evidenci“. V textu se uvádí, a dokládá na číslech a grafech, že změny vedly k nárůstu zájmu o péstounskou péči, avšak přinejmenším z grafu je patrné, že zvýšený zájem byl již před přijetím změn roku 2013. V každém případě rozbor dopadů – úspěchů, neúspěchů, nákladů, přínosů – změn posledních novel podle standardů RIA by přinesl významný informační vstup pro další novelu a mnohé níže kladené dotazy či uváděné výhrady by byly již zodpovězeny.

Vzhledem k rozsahu popisné části jsou dále uváděny jen příklady, neboť podrobný výčet i s vysvětlením by zabral mnoho stran.

- **Náhradní rodinná péče (NRP)**. Podstatou tvrzení v popisu tohoto problému je, že počet zájemců či žadatelů o NRP klesá, s implicitním předpokladem, že příčinou je nedostatečná výše příspěvku na NRP. Tento předpoklad však není doložen, jiné příčiny nejsou zmiňovány, natož analyzovány, a o samotné interpretaci dat o NRP v textu zprávy RIA lze pochybovat. Např. je zjevné, že počty dětí v NRP se zvyšují (graf č. 1) i při klesajícím počtu podaných žádostí o zprostředkování NRP. Růst počtu žádostí o zprostředkování NRP v grafu 2 lze interpretovat i tak, že zvýšení příspěvku v r. 2013 motivovalo větší dočasný zájem o NRP u nových péstounů (zvýšila se „zásobárna“ péstounů), avšak „zásobárna“ potenciálních péstounů se v letech 2013 a 2014 vyčerpala, a naopak v dalších letech počet žádostí klesl, z důvodu relativně prudkého navýšení v předchozích letech. Nezodpovězena zůstává otázka, kolik z péstounů, nalákaných vyšším příspěvkem, by v dalších letech bylo péstouny i bez navýšení tohoto příspěvku. Jinými slovy je pravděpodobné, že pokles počtu podaných žádostí o zprostředkování NRP od roku 2015 je způsoben tím, že v předchozích třech letech se počet žádostí regulatorním zásahem navýšil a potenciál se tak vyčerpal naráz, místo toho, aby byl rozložen do více let. Zcela chybí úvaha, zdali opětovné navýšení

příspěvku nebude mít tentýž efekt, případně zdali vůbec může mít nějaký efekt na zvýšení zájmu o NRP, čili zdali vůbec existuje potenciál pro navýšení „zásobárny“ zájemců o NRP. Navíc je zřejmé, že **založení úvah o motivaci zájmu o NRP na předpokladu „vyšší příspěvek rovná se vyšší zájem o NRP“ je, mírně řečeno, velmi zjednodušující. Zcela také chybí analýza, zda nižší zájem není způsobem jinými než finančními faktory (legislativa, způsob spolupráce a kontroly s dalšími aktéry, atd.) Z hlediska samotné výše příspěvku chybí jakákoliv analýza přiměřených nákladů, které by měl příspěvek pokrýt. Nelze proto zjistit, zdali je zvýšení přiměřené, zdali není nadsazené nebo naopak nedostatečné.**

Ve statistikách o počtu osob vykonávajících náhradní rodinnou péči, které jsou jinak dosti podrobné, zcela chybí informace o vývoji počtu těchto osob v čase. Vývojově se udává pouze počet dětí v NRP (až do r. 2018, což je poslední rok grafu 1 tento počet roste) a počet žádostí o zprostředkování NRP.

- **Odborné služby pro pěstouny a jim svěřené rodiny.** Popis potřeby zvýšení příspěvku státu je dostatečný a přesvědčivý. Zcela chybí zdůvodnění, vysvětlení či jakákoliv informace vůbec o nově navržené povinnosti „doprovázejících subjektů“ zpracovávat každoroční přehled čerpání SPVPP. Jediné zdůvodnění je provedeno slovy „jeví se vhodné“, což je pro zprávu RIA nepřijatelné. Naopak, z textu zprávy RIA se zdá, že ke zneužívání nedochází a že tento požadavek jen zvyšuje administrativní povinnost, zátěž a náklady „doprovázejících subjektů“, **aniž by zpráva RIA dále toto zvýšení jakkoliv odhadovala či počítala.** Je možné, že se jedná o zvýšení administrativních nákladů, které je marginální, ale nelze to zjistit, nikde to není uvedeno. Navíc nelze vyloučit, že pro malé organizace, jimiž patrně „doprovázející subjekty“ jsou, bude i „marginální“ zvýšení nákladů na administrativu spojenou s ročním přehledem čerpání (a jeho dokládáním) znamenat relativně velký podíl v jejich administrativních nákladech. Chybí jakákoliv analýza poskytování těchto služeb, jejich efektivity, přínosů a možností, jak je zlepšit. **Prostě zvýšení příspěvku proto nemusí vést k žádným přínosům a k žádným skutečným změnám.** Ve zprávě RIA není uveden žádný argument, že zvýšení příspěvku samo o sobě bude pro změnu stávající situace dostačující.
- **Zaopatření mladých dospělých odcházejících po zletilosti z náhradní péče.** Zpráva RIA sice neuvádí jako problém skutečnost, že mladí po odchodu z náhradní péče nemají prostředky pro studium, ale z textu to lze odvodit. Zpráva RIA dále implicitně předpokládá, že po zvýšení příspěvku bude více takových mladých lidí studovat. Tento implicitní předpoklad se však neopírá o žádné informace, argumenty či důkazy. Zpráva RIA uvádí, že *„Jen cca 10 % mladých dospělých na smluvním pobytu studuje vysokou školu nebo vyšší odbornou školu“*, avšak žádné informace o tom, co je příčinou takového malého podílu neposkytuje. **Vůbec proto nelze ověřit, zdali zvýšení či změna pravidel příspěvku povede k deklarovanému cíli zvýšení počtu mladých odcházejících z náhradní péče, kteří budou studovat.** Potřeba zajistit podmínky a motivaci ke studiu u těchto mladých lidí je nepochybná, avšak redukování podmínek a motivace na peníze je přinejmenším zjednodušující, zpráva RIA (ani v dalších částech) vůbec nezdůvodňuje, zdali tato změna k deklarovanému cíli může vést, proč a jakým způsobem, a zdali motivaci a možnost těchto mladých lidí studovat neovlivňují i jiné, mnohem závažnější faktory. Chybí také analýza, jaké minimální prostředky jsou pro studium nutné či analýza průměrných nákladů na studium a studenta v ČR.
- **Umísťování dětí do náhradní pobytové péče ze sociálních důvodů.** Ve zprávě RIA je popsán stav – množství dětí, důvody umístění do náhradní pobytové péče, jsou uvedeny odkazy na studie o její nevhodnosti – ale zcela chybí informace o důvodech, o tom, co je tedy problém a jaké jsou jeho příčiny. V části 1.3. Popis právního stavu se uvádí, že *„Lze usuzovat, že jde o důsledek stagnující a nedostatečné podpory pěstounské péče na přechodnou dobu a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, které jinak mají před umístěním dítěte do ústavní výchovy přednost“*, avšak pro toto tvrzení není uváděn žádný podklad, argument či informace. Není také zkoumán vztah existující kapacity a umísťování do institucionální péče. Je pouze zřejmé, že pro provozovatele neobsazené místo znamená

značné náklady. Není také analyzována vysoká variabilita obsazenosti mezi zařízeními ZDVOP: „Některá zařízení jsou obsazena z méně než 10 %, jiná naopak vykazují více umístěných dětí, než kolik lůžek v daném měsíci provozují.“

V textu popisu problému náhradní rodinné péče a ostatních dílčích problémů je celá řada tvrzení, která nejsou založena na informacích, nejsou doložena ani argumentačně podpořena, nelze je ověřit, jedná se jen o tvrzení, často velice obecná, bez významu pro posouzení problému, jeho příčin, závažnosti či možnostech řešení. Ve výčtu dotčených subjektů chybí externí odborné služby (psycholog, terapeut, právník), zejména ale chybí rodiny s dětmi, kde hrozí umístění do ústavní péče.

Cílový stav

Popis cílového stavu je formulován nedostatečně a nevhodně. Popis cílového stavu je výčtem navržených úprav/nových pravidel v zákoně, nikoliv popisem cílového stavu. Níže opět jen příklady, ilustrující, v čem a proč je popis cílového stavu nedostatečný.

- **Úprava zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.** V úvodním shrnutí zprávy RIA se uvádí jako „další cíl ... *Posílení finanční stability provozovatelů ZDVOP*“, což je vcelku správně formulovaný cíl, ačkoliv je třeba uvést, co tato finanční stabilita znamená – tedy že ZDVOP získají XY % pokrytí nákladů od státu pro XY dětí ročně, případně pro nejméně XY dětí ročně, či nějak podobně je třeba cíl dále specifikovat. Cíle uváděné v popisu cílového stavu se přitom o finanční stabilizaci, která sama je také jen prostředkem pro zajištění péče o určité množství dětí ročně, vůbec nezmiňují.
- **Dávky pěstounské péče.** V úvodním shrnutí se uvádí jako cíl „*podpořit svěřování ohrožených dětí do pěstounské péče na přechodnou dobu jako alternativy k umístění těchto dětí do náhradní institucionální péče*“, mezi deklarovanými cíli v části 1.5 Cílový stav však tento cíl není. Vzhledem k tomu, že statistiky a vůbec informace o pěstounské péči se zdají být z popisu současného stavu poměrně podrobné, přinejmenším v rovině kontextu této problematiky, měl by být cíl uveden mezi deklarovanými cíli, měl by být specifikován a pokud možno také kvantifikován. I když bude kvantifikace vždy odhadem, lze ji využít jako měřitelný bod, od kterého se odvinou úvahy o dostatečnosti či nedostatečnosti navržených opatření. K tomuto bodu lze vztáhnout náklady a přínosy a využít jej pro posouzení variant. V podobě, v jaké jsou „cíle“ popsány, nic z toho není možné a z metodického hlediska jsou uváděné cíle nejen špatně, ale také pro další kapitoly zprávy RIA nemají smysl.
- **Zaopatření mladých dospělých po odchodu z náhradní rodinné nebo ústavní péče.** Zde se uvádí jako cíl „*posílení postavení mladého dospělého a jeho svobodného rozhodování, ...*“, což je správně zvolený cíl, ačkoliv by měl být specifikován (místy lze jinde v textu náznaky specifikace najít, např. že příspěvek by měl umožnit samostatné bydlení). Ostatní deklarované cíle jsou však stejně nevhodně formulovány, jako v případě předchozích tematických oblastí. Navíc z textu popisu problému vyplývá, že jedním z cílů by mělo být také zvýšení počtu těchto mladých lidí, kteří studují, což mezi cíli není – pouze se zmiňuje, že při studiu bude na zaopatření nárok, což je něco zcela jiného, než deklarování cíle zvýšit počet studujících mladých odcházejících z NRP nebo ústavní péče.

Podobné výhrady jako výše uvedené se vztahují ke všem cílům, popsaným v cílovém stavu. Cíle by bylo vhodné vztáhnout k indikátorům v kapitole Přezkum účinnosti.

Zhodnocení rizika

Zhodnocení rizika je obecné a specifická rizika neuvádí, nevysvětluje a tím méně pak hodnotí. Nejsou-li rizika uvedena, nelze je hodnotit.

Ve „zhodnocení rizik“ se tvrdí, že „*Navrhovaná úprava nepřináší zvýšenou administrativní zátěž, naopak v řadě případů dochází k jejímu snížení, ...*“ což je v některých případech pravda, v jiných

však nikoliv – např. v případě požadavku na roční přehled využití SPVPP. Krom toho není zřejmé, proč tvrzení o administrativní zátěži je uváděno zde.

Návrh variant řešení

Ve většině případů jsou kromě nulové varianty uváděny další dvě, výjimečně i tři varianty. Varianty jsou velice stručné a zpravidla opomíjejí zásadní informace či možnosti variantních řešení, jsou pojaty formálně a převážně jako varianty menší či větší legislativní úpravy (změníme více či méně ustanovení zákona), než jako varianty věcné – např. uděláme něco úplně jinak, případně budeme řešit něco mimo zákon, apod.

Zásadním nedostatkem je, že **ve variantách nejsou vůbec uváděny, ani zdůvodněny, vysvětleny či vypočítány částky příspěvků/dávek či jiných finančních prostředků, které budou poskytovány cílovým skupinám** (např. pěstounům, ZDVOP a dalším). Jelikož se navržené úpravy týkají především právě těchto částek, **musí být podstatou variantních řešení právě zdůvodnění potřeby změny finančních příspěvků (v jakékoliv formě) a zvažování variant jejich různé výše**. V rámci variant nejsou vůbec zvažována nelegislativní opatření, např. vzhledem k potřebě zefektivnit služby pro rodiny.

Dále jsou opět uváděny pouze ilustrativní příklady, neboť úplný výčet nedostatků a jejich popis by patrně byl podobného rozsahu jako zpráva RIA samotná.

- **Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.** Varianta I se týká jen navýšení státního příspěvku, varianta II i dalších ustanovení, které však mají rovněž důsledky ve výši státního příspěvku. Podstatou variantních řešení by však měl být především výpočet, úvahy a argumenty, informace a podklady zvažující různou výši příspěvku. **Ve výčtu variant však dokonce výše nového příspěvku ani není uvedena!** Varianty, v tomto konkrétním případě, kdy je cílem finanční stabilizace, mají především dokládat různé možnosti nastavení výše příspěvku, případně různá pravidla (což lze částečně odvodit z popisu cílového stavu a z textu „nákladů a přínosů“) a mají dokládat, proč je zvažována právě tato či jiná výše finančního příspěvku státu. **Dále ve variantních řešeních v tomto případě chybí navýšení úhrad od rodičů dětí, umístěných do péče ZDVOP, což je zásadní opominutí s potenciálními významnými důsledky** – v případě, kdy příspěvky rodičů nebudou vymahatelné, budou ZDVOP v problematické finanční situaci i nadále.
- Dávky pěstounské péče. Výše dávek není uvedena, proto nemohla být ani zdůvodněna či vysvětlena a samozřejmě tedy nejsou uvedeny ani alternativní výše dávek a jejich zdůvodnění. Nejedná se o varianty, jak jsou požadovány Obecnými zásadami RIA.
- SPVPP a dohody o výkonu pěstounské péče - z neznámého důvodu je uvedena pouze výše stávajícího příspěvku, avšak nikoliv výše příspěvku navrhovaného, proto nemůže být uvedeno ani zdůvodnění navrhované výše, tím méně pak zvažování alternativních výší příspěvku. Požadavek Obecných zásad zpracování RIA nebyl dodržen.

Výše uvedené připomínky platí obdobně, či vlastně téměř doslovně, pro všechny oblasti, jichž se změna zákona dotýká. Změny finančních částek nejsou dostatečně vysvětleny ani podloženy jakoukoliv analýzou nákladů, které by měly financovat. Při stanovení variant není zřejmé, zda předkladatel analyzoval či dokonce vychází z dostupné nejlepší zahraniční praxe.

Vyhodnocení nákladů a přínosů

Vyhodnocení nákladů a přínosů nesplňuje požadavky Obecných zásad RIA, protože většina nákladů není identifikována; **identifikace přínosů chybí**. Proto je nelze vyhodnotit, tím méně srovnat navzájem jednotlivé varianty podle nich. Jelikož varianty navržené v předchozí části neodpovídají požadavkům Obecných zásad RIA a ve všech případech ty podstatné varianty (různá výše finančních prostředků poskytovaných cílovým skupinám) a jejich popis a zdůvodnění chybí), je zřejmé, že identifikace nákladů a přínosů variant nemůže být v současném znění zprávy RIA zpracována a tudíž požadovaná variantní řešení nemohou být ani porovnána z hlediska poměru nákladů a přínosů, což je podstatou a smyslem RIA. Ani stávající „varianty“ nelze navzájem posoudit z hlediska nákladů a přínosů, neboť jejich náklady a přínosy nejsou identifikovány, tím méně vyčísleny.

Výjimkou jsou náklady pro veřejné rozpočty (především státní rozpočet), avšak pouze pro zvolenou výši finančních příspěvků cílovým skupinám, které jsou uváděné souhrnně – a vypočítány patrně správně – v další kapitole 4. Odhadovaný dopad v jednotlivých oblastech. I když v současné době se může zdát, že dopady na státní rozpočet jsou tím nejdůležitějším, z hlediska RIA se jedná jen o jednu skupinu finančních nákladů, finanční dopady pro cílové skupiny a pro další subjekty – např. SDVOP, „doprovázející osoby – a doprovázené!, pro obce či kraje – a vůbec pro všechny dotčené skupiny mají z pohledu RIA stejnou váhu. Nehledě na administrativní náklady, které jsou svázány přinejmenším s požadavkem ročního přehledu využití SPMP. Zanedbání všech nákladů kromě nákladů pro státní rozpočet je zásadním nedostatkem zprávy RIA, který je třeba napravit.

Odhadovaný finanční dopad v jednotlivých oblastech

Viz výhrady v předchozím odstavci.

Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Jelikož analyzované náklady a přínosy neodpovídají požadavkům Obecných zásad RIA, nelze přijmout ani vyhodnocení nákladů a přínosů a výběr nejlepší varianty. Podstatou zákona je změna finančních příspěvků a změna pravidel financování pro některé cílové skupiny - náklady i přínosy musí být uváděny ve finančních částkách pro jednotlivé varianty, varianty musí být vyčísleny a vyhodnocení musí být provedeno především na základě finančního vyčíslení nákladů a přínosů pro jednotlivé cílové skupiny. Vyčíslení nákladů pro státní rozpočet je třeba ocenit, ale pro rozhodnutí o volbě varianty se jedná o vyčíslení pomocné. Je to z toho důvodu, že cílem zákona je změnit postavení, chování a možnosti cílových skupin, a toto je třeba při vyhodnocení nákladů a přínosů porovnávat. Náklady státu jsou v tomto případě faktorem, který je významný, nepochybně omezující v tom smyslu, že představuje určitý strop, přes který nelze jít, ale současně náklady státu samy o sobě nemohou být hlavním rozhodovacím kritériem, tím musí být náklady a přínosy pro cílové skupiny a pro společnost jako celek.

Přezkum účinnosti regulace

Je třeba ocenit, že je ve zprávě RIA stanoven termín přezkumu účinnosti (3 roky). I když některé indikátory jsou stanoveny akceptovatelně (např. počet pěstounů či počet mladých dospělých čerpajících zaopatřovací příspěvek), chybí napojení na širší cíle státu z hlediska celkového dopadu souboru předkládaných změn.

III. Shrnutí připomínek ke zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA)

PK RIA uplatňuje následující zásadní připomínky:

1. Uvést, jaký konkrétní právní předpis EU, či jaké konkrétní požadavky jakých konkrétních právních předpisů EU se tímto zákonem implementují, aby bylo možné ověřit tvrzení v úvodu zprávy RIA, totiž že:
 - a. Současná právní úprava v ČR požadavkům evropského práva nevyhovuje a je třeba ji změnit.
 - b. Navrhovaná právní úprava nejde nad rámec požadované (minimální) implementace práva EU.

PK RIA považuje za nutné uvést a zdůvodnit, jaké konkrétní právní předpisy EU, případně jaká jejich ustanovení navrhovaný zákon implementuje, jaké jsou požadavky těchto předpisů EU a jak na ně navrhovaný zákon reaguje, a uvést a zdůvodnit, že navrhovaná právní úprava nejde nad rámec (minimálních) požadavků norem EU, které implementuje.

2. V popisu problému se soustředit na identifikaci problému a na identifikaci, popis analýzu a vysvětlení jejich příčin v oblastech, kterých se změny zákona mají dotýkat. Vlastní popis situace v těchto oblastech omezit na takové informace, data, vysvětlení a závěry, z nichž lze problém identifikovat a ověřit, pochopit jeho kontext případně kontext příčin problému.

Doplnit informace, data a argumenty, z nichž bude jasně vyplývat identifikace problémů, jejich příčin, a jejich vysvětlení.

3. V popisu cílového stavu popsat žádoucí cíle/stav, v každém případě je specifikovat a v případech, kdy to jde, je konkretizovat. Jako první východisko lze využít „další cíle“ popsané v úvodním shrnutí, avšak je třeba je specifikovat, konkretizovat kde možno, lépe formulovat a uvést do kontextu s problémy.
4. V popisu variant uvést a zejména podrobně zdůvodnit, proč jsou změny finančních částek navržené ve výši, jak je navrhována (i když je tato výše uváděna v jiné části zprávy RIA), a dále ve variantách zvažovat i jiné částky a s využitím informací (dosud neposkytnutých ve zprávě RIA), které vedou k výpočtu částek navržených v současném znění, uvést, co by se pro dotčené cílové skupiny (především ZDVOP, pěstouny, „doprovázející osoby“ a mladé dospělé po skončení péče nahrazující péči rodičů) změnilo v případě, kdy by jim byly přiznány příspěvky/dávky v jiné než nyní navrhované výši.
5. V identifikaci nákladů a přínosů a v jejich hodnocení/srovnání uvést především porovnání různých výší částek finančních příspěvků různým cílovým skupinám a dále náklady (a přínosy) nastavení různých dalších pravidel poskytování těchto příspěvků (např. pravidla pro ZDVOP, a další), a dále důsledky nastavení různé výše finančních příspěvků a důsledky různě nastavených pravidel pro situaci/jednání cílových skupin, v členění podle oblastí, které jsou zákonem dotčeny. Vycházet z variant, které doporučeny v předchozím bodě shrnutí.
6. Vyhodnocení nákladů a přínosů je třeba přepracovat ve smyslu požadavku uvedeného v připomínkách na základě změněného, doplněného a dopracovaného obsahu předchozích částí RIA, jak jsou uvedeny v připomínkách a v souhrnu připomínek v bodech výše označených čísly 1. – 5.

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby projednávání návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony přerušila za účelem dopracování návrhu předkladatelem ve smyslu výše uvedených zásadních připomínek.**

Vypracovali:

RNDr. Jan Vozáb, Ph.D.,
Mgr. et Mgr. Marek Havrda, MA, MPA, Ph.D.

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v.r.
předsedkyně komise